

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 6 від «27» 02 2020 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ /
PEDAGOGY OF HIGHER EDUCATION**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Н.В. Притульська, д-р. техн. наук, проф., перший проректор з науково-педагогічної роботи
С.В. Мельниченко, д-р. екон. наук, проф., проректор з наукової роботи
Ю.І. Головня, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Програму розглянуто і затверджено на засіданні методичної ради КНТЕУ 28 січня 2020 р., протокол № 4.

Рецензенти: Божко Т.В., канд. техн. наук, доц., начальник навчально-методичного відділу
Камінський С.І., канд. екон. наук, доц., начальник навчального відділу

**ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ /
PEDAGOGY OF HIGHER EDUCATION**

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Педагогіка вищої освіти» призначена для аспірантів КНТЕУ усіх форм навчання галузей 033 - Філософія, 051 - Економіка, 052 - Політологія, 053 - Психологія, 071 - Облік і оподаткування, 072 - Фінанси, банківська справа та страхування, 073 - Менеджмент, 075 - Маркетинг, 076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 081 - Право, 122 - Комп'ютерні науки, 181 - Харчові технології, 281 – Публічне управління та адміністрування, 292 – Міжнародні економічні відносини, 293 – Міжнародне право.

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти КНТЕУ із зазначених спеціальностей та відповідних освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії в КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Педагогіка вищої освіти» є формування у аспірантів знань про зміст та напрями реформування вищої освіти; теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.

Завданням вивчення дисципліни «Педагогіка вищої освіти» є забезпечення аспірантів необхідними теоретичними знаннями, практичними навичками щодо педагогічної діяльності у закладах вищої освіти, спираючись на знання та творче використання основних положень педагогіки та психології.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення та методи організації навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти України.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання:

- основ організації роботи науково-педагогічних працівників;
- основ науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти;

вміння:

- працювати з джерелами наукової економічної літератури, включаючи англійські джерела.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Педагогіка вищої освіти», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-науковими програмами:

033 – Філософія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК7.	Здатність розробляти та управляти науковими проектами.	3,6
ЗК8.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, формулювати та вирішувати соціально-філософські проблеми.	2,4-6,8
ЗК11.	Визначеність і наполегливість щодо виконання поставлених завдань і своїх обов'язків.	2,7,8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК3.	Компетентність у вирішенні філософсько-теоретичних суперечностей у міждисциплінарному просторі.	3,5-8
ФК4.	Здатність виявляти потенційні взаємозв'язки між різними аспектами предметних знань і їх застосуванням у галузі освіти та науки.	3-8
ФК9.	Здатність до осмислення та застосування суб'єкт-суб'єктного характеру навчального процесу.	3,4
ФК17.	Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.	2,4,6,8
ФК19.	Генерування інноваційних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.	1,2,7,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН10.	Уміння доводити результати досліджень та інновацій та публічно їх представляти, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою.	1,2,5,7,8
ПРН13.	Оволодіння принципами наукової етики.	1,2,7,8
ПРН15.	Здатність демонструвати розуміння особливостей професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, застосовувати інноваційні методи навчання.	1-8

051- Економіка

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 6.	Здатність до ефективної усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.	1,5,7
ЗК 7.	Здатність до конструктивної комунікації з колегами, партнерами.	1,2,4,5,7
ЗК 9.	Здатність до популяризації наукових знань, організації та проведення навчальних занять.	1,3-8
<i>Фахові компетентності</i>		

ФК 10.	Здатність адаптувати іноземний досвід до потреб окремого підприємства, галузі, національної економіки в умовах глобалізації.	1
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1.	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички для проведення наукового дослідження та впровадження його результатів на практиці.	3-8
ПРН 12.	Уміння обґрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, безпосереднім суб'єктам економічних відносин, здобувачам вищої освіти.	4,5,7,8
ПРН 15.	Здатність розробляти та доступно викладати освітні курси для здобувачів економічної освіти, застосовувати новітні освітні методики, психологічні прийоми.	1-8

052 - Політологія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2.	Набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.	5,7,8
ЗК7.	Здатність працювати в міжнародному науковому просторі.	1,7
ЗК10.	Вміння спілкуватися з експертами з інших галузей знань.	2,4,6
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК1.	Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.	1
ФК4.	Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.	8
ФК8.	Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної соціально-політичної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та аналіз соціальної практики.	1,8
ФК11.	Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.	2,4,5,7,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН2.	Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.	1,8
ПРН7.	Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.	8

ПРН10.	Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.).	1,7,8
ПРН11.	Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.	1-8
ПРН13.	Здатність демонструвати навички ефективної комунікації з науково-професійною аудиторією та громадськістю із представленням та доведенням теоретичної значущості та практичної цінності власних наукових досліджень, зокрема, застосовуючи іноземну мову.	2,5-8

053 – Психологія

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2.	Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;	1,7
ЗК3.	Здатність оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики психолога та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.	8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК3.	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності в психології.	4,5,8
ФК6.	Здатність дотримуватись професійної етики психолога, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	7
ФК7.	Здатність організовувати та проводити навчальні заняття, зокрема, здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР01.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з психології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій і	1,7

	публікувати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.	
ПР03.	Розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в психології з дотриманням норм професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	3-6,8
ПР05.	Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності в психології	5
ПР07.	Організовувати та проводити навчальні заняття, зокрема, здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. Демонструвати навички самостійного проведення лекцій і практичних занять, формувати у студентів креативне мислення, відкритість до нових знань і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.	1-8

071 - Облік і оподаткування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК08.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.	1,7,8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК9.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність за фахом.	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР013.	Володіти методологією, демонструвати вміння та навички здійснення науково-педагогічної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	1-8

072 - Фінанси, банківська справа та страхування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 9.	Здатність до викладання професійно-орієнтованих дисциплін із застосуванням сучасних методик.	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 12.	Уміння адаптуватись до нового середовища у професійній діяльності.	7,8
ПР013.	Уміння усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо	5-8

	фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності у сфері професійної діяльності.	
ПР015	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички на практиці.	1-8
ПРН 16.	Уміння проводити наукові дослідження, визначати нові підходи, напрями, шляхи вирішення завдань.	4-8

073 - Менеджмент

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2.	Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	1,5
ЗК4.	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності;	5
ЗК6.	Здатність застосовувати основи педагогіки і психології, організовувати та поводити навчальні зайняття в освітньому процесі у закладах вищої освіти.	1-8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК2.	Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.	3-6
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН2.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	1,3,4
ПРН7.	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, креативного мислення, відкритості до нових знань і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.	5-8

075 - Маркетинг

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 4.	Здатність до організації та проведення навчальних занять.	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН14.	Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу.	2-8

076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК 4.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 6.	Обирати інноваційні напрями, застосовувати сучасні методи й моделі для вирішення актуальних проблем в сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та у викладацькій практиці.	4,5,7,8

081 Право

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1.	Здатність до розуміння загальнонаукових компетентностей, філософсько-світоглядних засад, та сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації	1
ЗК2.	Здатність до самовдосконалення, підвищення інтелектуального та культурного рівня, до безперервної професійної освіти, удосконалення професійної етики, культурного кругозору спеціально-професійних навиків.	3,6,7
ЗК4.	Здатність до критичного аналізу фактів та синтезу нових наукових ідей на основі логічних аргументів.	1,5
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК2.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організовувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з проблем права.	2,4,6,8
ФК9.	Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина, соціальних спільнот.	1,7,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1.	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички для проведення наукового дослідження та впровадження його результатів на практиці.	3-6,8
ПРН 5.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організовувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з проблем у сфері права.	1-6
ПРН 6.	Здатність виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері права і обирати методи для їх розв'язання.	1,2
ПРН 9.	Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.	7,8

ПРН 15.	Здатність розробляти та доступно викладати освітні дисципліни для здобувачів правової освіти, застосовувати новітні освітні методики, психологічні прийоми.	1-8
---------	---	-----

122 - Комп'ютерні науки

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до формування системного наукового світогляду, етики наукових досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	2,3
ЗК5.	Здатність до креативності та гнучкості наукового мислення в процесі проведення наукового дослідження.	1,7,8
ЗК7.	Здатність до активної громадянської позиції та усвідомлення цінності громадянського суспільства, верховенства права і свободи людини, розуміння історичної ролі професії у розвитку інформаційного суспільства, підвищення соціальних стандартів і якості життя, бути послідовним прибічником активного відпочинку та свідомим промоутером здорового способу життя.	1
ЗК9.	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управлінні науковими проектами та/або підготовці пропозицій щодо фінансування проектів наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.	5
<i>Фахові компетентності</i>		
СК3.	Оволодіння термінологією та понятійним апаратом з досліджуваного наукового напрямку.	1,5
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН2.	Розуміння історії розвитку та сучасного стану науки, володіння загальнонауковими філософськими знаннями, необхідними для формулювання системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.	1,7
ПРН7.	Вміти ефективно представляти результати наукової роботи у вигляді презентацій, доповідей, наукових статей та видань за результатами виконаної роботи державною та іноземною мовами.	1,4-6
ПРН8.	Знання і дотримання вимог наукової етики та академічної доброчесності.	1,7
ПРН14.	Вміння вести активний діалог, дискусію за проблематикою наукового дослідження в області комп'ютерних наук, у тому числі із застосуванням сучасних мультимедіа.	5,7,8
ПРН 17.	Здатність розробляти та доступно викладати освітні курси для здобувачів технічної (ІТ) освіти, застосовувати інноваційні методики викладання.	1-8

181 - Харчові технології

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст
---------------------------	----------------------	--------------------------------

програми		компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 1.	Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, в тому числі здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; генерування нових ідей; вміння працювати в міжнародному контексті.	1,7,8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК 4.	Планувати та здійснювати освітній процес на основі сучасних методологічних принципів, застосовувати активні методи викладання, використовувати різні стратегії педагогічної взаємодії, способів комунікативного впливу, діалогічного педагогічного спілкування.	3-6
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1.	Знати та розуміти філософську методологію наукового пізнання та психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності та проблем, пов'язаних з впливом науки і техніки на розвиток сучасної цивілізації.	1,7
ПРН 16.	Планувати та здійснювати освітній процес на основі сучасних методологічних принципів, застосовувати активні методи викладання, використовувати різні стратегії педагогічної взаємодії, способів комунікативного впливу, діалогічного педагогічного спілкування, а також демонструвати навички лідерства і саморегуляції на основі самопізнання.	1-8

281 – Публічне управління та адміністрування

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 6.	Здатність до ефективної усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.	1,4,5,7,8
ЗК 7.	Здатність до конструктивної комунікації з колегами, партнерами.	1,2,6-8
ЗК 9.	Здатність до популяризації наукових знань, організації та проведення навчальних занять.	1-8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК 10.	Здатність представляти органи публічного управління та налагоджувати ефективні комунікації між органами публічного управління, підприємствами, установами та організаціями різних форм власності.	1,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1.	Уміння навчатися та застосовувати набуті знання та навички для проведення наукового дослідження та впровадження його результатів на практиці.	3-8
ПРН 12.	Уміння обґрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, здобувачам вищої освіти.	1-8

ПРН 15.	Здатність розробляти та доступно викладати освітні курси для здобувачів освіти в галузі публічного управління та адміністрування, застосовувати новітні освітні методики, психологічні прийоми.	3-8
---------	---	-----

292 – Міжнародні економічні відносини

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 4.	Здатність демонструвати загальнонаукові (філософські) і універсальні навички дослідника, мовні компетентності у частині наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки	1,7,8
ЗК 5.	Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики	2,7,8
ЗК 6.	Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження.	1-8
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК5	Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	1,8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН4	Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.	1
ПРН5	Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики	1,2,7,8
ПРН6	Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес.	1-8
ПРН 11.	Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.	1,6,8

293 – Міжнародне право

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст
---------------------------	----------------------	--------------------------------

програмі		компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 6.	Здатність до організації та проведення навчальних занять.	1-8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 3.	Вміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для наукового пошуку.	5,7
ПРН 5.	Володіння підходами та інструментарієм дослідження міжнародного права на універсальному, регіональному та субрегіональному рівні.	1,3
ПРН 12.	Уміння обґрунтовано і доступно презентувати результати власних наукових досліджень як вимогливій професійній аудиторії, так і широким колам споживачів наукового продукту, які цікавляться міжнародними відносинами.	1,4,7
ПРН 14.	Здатність діяти у складних та непередбачуваних ситуаціях, адаптуватись до нового середовища у професійній діяльності.	1,5
ПРН 15.	Здатність розробляти та доступно викладати освітні курси для здобувачів юридичної освіти та інших спеціальностей, застосовувати новітні освітні методики, психологічні прийоми.	3-8

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Система вищої освіти в Україні та за кордоном

Педагогіка у структурі наук, її предмет і завдання. Розвиток освіти та педагогічної думки в Україні, вітчизняна педагогічна спадщина.

Освіта України як складова світового і європейського простору, її структура. Інформатизація і глобалізація сучасної освіти.

Система і структура вищої освіти в Україні. Політика держави в галузі освіти. Національна доктрина розвитку освіти в Україні: мета та пріоритетні напрями. Державна національна програма "Освіта" ("Україна ХХІ століття").

Нормативно-правове забезпечення вищої освіти в Україні: закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» інші нормативні документи, що регламентують діяльність вищої освіти в Україні. Міністерство освіти і науки України та Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, їх функції.

Державні стандарти освіти. Національна рамка кваліфікацій. Характеристика основних типів закладів вищої освіти в Україні. Права і обов'язки суб'єктів навчально-виховного процесу у вищій школі. Ліцензування, акредитація та атестація ЗВО як засіб підвищення якості вищої освіти. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку закладів вищої освіти.

Система вищої освіти за кордоном. Децентралізація в управлінні ЗВО. Основні типи світових національних систем вищої школи. Принципи формування системи вищої освіти провідних країн світу: порівняльний аналіз.

Міжнародне співробітництво України у сфері освіти.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 4.

Додатковий: 1, 10, 22.

Інтернет-джерела: 4 - 7, 10, 12, 13.

Тема 2. Управління освітньо-виховним процесом закладу вищої освіти.

Характерні особливості освіти як системи. Необхідність і об'єктивні можливості управління системою освіти. Поняття «органи управління освітою», їх структура та функції.

Заклад вищої освіти. Структурно-функціональна модель ЗВО. Принципи та система управління закладом вищої освіти. Функції керівників та їх заступників. Зміст діяльності вченої та методичної рад. Планування роботи ЗВО та особливості внутрішнього контролю. Система управління якістю.

Органи громадського самоврядування у закладах вищої освіти. Наглядова рада. Студентське самоврядування у ЗВО. Студентоцентризм як парадигма діяльності університету.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1- 4.

Додатковий: 10, 21, 22, 24, 26, 27.

Інтернет-джерела: 3, 6, 7, 12, 13.

Тема 3. Дидактичні основи педагогічного процесу.

Дидактика вищої школи, її завдання, основні категорії та принципи. Навчальний процес у вищій школі як система організаційних і дидактичних засобів.

Об'єкт і предмет дидактики. Побудова процесу навчання: закони і закономірності навчання. Принципи навчання як орієнтир у викладацькій роботі.

Поняття про процес навчання (діяльнісний, пізнавальний, комунікативний). Структура та особливості навчального процесу.

Організація навчального процесу у ЗВО. Ліцензійні та акредитаційні умови провадження освітньої діяльності в університеті, освітні програми. Категорії учасників освітнього процесу. Посади наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти та порядок їх заміщення. Штатні працівники та сумісники. Планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників.

Навчальний план, графік навчального процесу, розклад навчальних занять, індивідуальні навчальні плани викладача та студента. Особливості організації інклюзивного та дуального навчання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1-4

Додатковий: 1, 10, 13, 14, 21, 27.

Інтернет-джерела: 3, 6, 7, 11, 12.

Тема 4. Методи і форми організації навчального процесу у закладі вищої освіти.

Методи і засоби навчання у закладі вищої освіти. Класифікація методів навчання. Особливості застосування методів навчання, взаємозв'язок методів та умов їх оптимального вибору. Засоби навчання.

Поняття про форми організації навчання у вищій школі. Лекції, їх види, зміст і структура, методика підготовки та проведення лекцій. Стиль лекції та особливості поведінки, емоційно-вольового впливу викладача на студентів. Застосування сучасних методів, наочних засобів навчання під час лекції.

Особливості, типи організації, методика підготовки і проведення практичних, лабораторних, семінарських занять, консультацій.

Методична робота у вищому навчальному закладі, її функції. Види методичної роботи (науково-методична, організаційно-методична, навчально-методична, експертно-методична), завдання та форми.

Керівництво методичною роботою у вищому навчальному закладі на університетському, факультетському й кафедральному рівнях.

Зміст методичної роботи викладача ЗВО. Види навчально-методичних видань, підходи до розробки та специфіка використання під час навчальних занять. Науково-методичне забезпечення навчального процесу у ЗВО. Програма та робоча програми навчальної дисципліни, силабус, навчально-методичний комплекс дисципліни (НМКД) та навчально-методичний комплекс спеціальності (НМКС). Структура і зміст навчально-методичних матеріалів. Електронні навчальні видання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1-4

Додатковий: 2, 5, 10, 13, 14, 19, 20, 26, 29, 31.

Інтернет-джерела: 2, 4, 9, 14.

Тема 5. Інноваційні та інформаційні технології у вищій освіті.

Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти: сутність, змістова характеристика. Класифікація технологій (особистісно-орієнтована, інтерактивна, інформаційно-комунікативна, навчальних проєктів, інтегровано-розвиваюча, модульно-рейтингова).

«Thinking out of the box» - креативне мислення у викладацькій діяльності. Інсайти сучасного викладача: прогресивні освітні практики, інструменти та

технології (діджиталізація, гейміфікація, «Agile» і «Scrum» методи).

Техніки та методи фасилітації: ранжування, робота в малих групах, продукування ідей, прийняття рішень, "Світове кафе", "Самоанське коло", "Акваріум", "ORID", «Шість капелюхів»; техніки: "Факти-думки", "Хто? Що? Де? Коли? Як?" тощо. Форми і методи активного викладання (case study, ділові/рольові ігри, метод проектів, Баскет-метод, воркшоп, вебінари).

Тренінгові технології у формуванні професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Інформаційні технології навчання. Використання сервісів Google в навчальному процесі. Хмарні технології OFFICE 365 як засоби формування освітнього середовища. Дистанційна та SMART-освіта як форми інтерактивного навчання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 4.

Додатковий: 2, 4, 5, 7, 12, 14, 15, 17-20, 25, 29-31.

Інтернет-джерела: 2, 4, 8, 9, 14.

Тема 6. Навчальний процес у ЗВО як спосіб реалізації завдань професійної підготовки студентів.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів. Види та структура самостійної роботи студентів (творчі завдання, проекти, курсові та кваліфікаційні роботи тощо). Організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів та контроль за нею. Ролі викладача у процесі організації самостійної роботи студента. Критерії оцінювання результатів позааудиторної самостійної роботи студентів.

Практика студентів як обов'язкова складова підготовки фахівців: види та зміст, бази практики, організація і керівництво. Порядок організації практики студентів за кордоном.

Академічна мобільність студентів, її цілі, завдання, види та засоби забезпечення.

Індивідуальна та науково-дослідна робота студентів. Види індивідуальної роботи і форми залучення студентів до неї. Науково-дослідна робота студентів як складова фахової підготовки: загальні засади, види і форми, особливості організації. Проект як вид науково-дослідної роботи студентів.

Формування інформаційної культури сучасного студента. Опрацювання інформаційних джерел під час виконання самостійної, індивідуальної та науково-дослідної роботи.

Поняття про сутність контролю, його компоненти, функції. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів.

Системи оцінювання, організація зворотного зв'язку у навчальному процесі, види, принципи, форми (колоквіуми, заліки, екзамени) та методи

(тестування, анкетування, усне і письмове опитування, написання творів-есе тощо).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Рівні навчальних досягнень за національною шкалою, шкалою ECTS, бально-рейтинговою шкалою.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 3, 4.

Додатковий: 1, 9, 10, 13, 21, 24.

Інтернет-джерела: 3, 6, 7, 9.

Тема 7. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти.

Роль, місце та функції науково-педагогічного працівника у еволюції суспільства. Історія становлення та розвитку професії педагога. Завдання, права та обов'язки викладача ЗВО.

Психолого-педагогічний аналіз основних напрямів діяльності викладача ЗВО.

Модель професійного педагога: компетенції та ролі. Формування іміджу сучасного викладача (потфоліо, самопрезентація, нетворкінг). Індивідуальний стиль професійної діяльності педагога. Сутність, складові та зміст педагогічної культури викладача ЗВО. Педагогічний такт. Самоактуалізація та самореалізація особистості викладача.

Професійні кризи та деформації розвитку педагога. Труднощі та бар'єри у професійно-педагогічному спілкуванні викладачів і студентів. Суперечності і конфлікти у педагогічній взаємодії, причини виникнення та способи подолання. Психологічні передумови запобігання педагогічному конфлікту. Шляхи подолання професійного вигорання викладача.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 3, 4.

Додатковий: 2, 3, 9, 11, 13, 16, 21, 23, 24.

Інтернет-джерела: 1, 3.

Тема 8. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього викладача.

Місце педагогічної практики в структурі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії. Цілі і завдання практики. Компетенції, сформовані в результаті проходження педагогічної практики. Терміни та місце проведення педагогічної практики. Структура і зміст практики. Керівництво і контроль за проходженням практики. Обов'язки

керівника практики. Вимоги до аспіранта при проходженні практики. Підведення підсумків. Порядок оформлення звіту з педагогічної практики.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 4.

Додатковий: 10, 13, 19, 20, 24, 29, 31.

Інтернет-джерела: 2 – 4, 6, 14.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Вітвицька С.С. *Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, - 2018. - 384 с.*
2. Каплінський В.В. *Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», - 2015. - 224 с.*
3. Мешко О.І. *Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», - 2018. - 196 с.*
4. Головенкін В.П. *Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.*

Додатковий:

1. Castillo F.G. (2020) Innovative Pedagogy for Higher Educational Institution: The Teacher Point of View. In: Al-Masri A., Al-Assaf Y. (eds) Sustainable Development and Social Responsibility—Volume 2. Advances in Science, Technology & Innovation (IEREK Interdisciplinary Series for Sustainable Development). Springer, Cham. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-32902-0_13
2. Cook-Sather, A., & Abbot, S. (2016). Translating partnerships: How faculty-student collaboration in explorations of teaching and learning can transform perceptions, terms, and selves. *Teaching & Learning Inquiry*, <https://journalhosting.ucalgary.ca/index.php/TLI/article/view/57440/43209>
3. Healey, M., Flint, A., & Harrington, K. (2016). Students as partners: Reflections on a conceptual model. *Teaching & Learning Inquiry*, 4(2), 1-13.
4. Johnstone, K., Marquis, E., & Puri, V. (2018). Public pedagogy and representations of higher education in popular film: New ground for the scholarship of teaching and learning. *Teaching & Learning Inquiry*, 6(1). <http://dx.doi.org/10.20343/teachlearninqu.6.1.4>
5. Morley, D., & Jamil, M. G. (2020). Applied pedagogies in higher education - real world learning and innovation across the curriculum. Palgrave Macmillan Ltd. <https://pure.solent.ac.uk/en/publications/applied-pedagogies-in-higher-education-real-world-learning-and-in>

6. Paskevicius, M and Irvine, V. 2019. Open Education and Learning Design: Open Pedagogy in Praxis. *Journal of Interactive Media in Education*, 2019(1): 10, pp. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.5334/jime.512>
7. Qian, M., & Clark, K. R. (2016). Game-based learning and 21st century skills: a review of recent research. *Computers in Human Behavior*, 63, 50–58. Highlights and abstract openly available at: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.023>
8. Whitton, N. (2018). Playful learning: tools, techniques, and tactics. *Research in Learning Technology*, 26, May: <https://journal.alt.ac.uk/index.php/rlt/article/view/2035>
9. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. / О. В. Скрипченко та ін. Київ: Карвелла, - 2019. – 400 с.
10. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / *Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб і доп. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. – 312 с.*
11. *Етика викладача вищої школи: навчальний посібник / І. В. Зайченко, А. А. Каленський, Т. Ф. Мельничук; за ред. проф. І. В. Зайченка. – К.: ЦП "Компринт", 2013. – 320 с.*
12. Жарська І. О. Інтерактивні методи навчання в маркетингу: навч. посіб. / І. О. Жарська. – Одеса: Атлант, 2017. – 200 с.
13. Зайченко І. В., Теслюк В. М., Каленський А. А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І. В. Зайченка. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 484 с.
14. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х. Ш.; наук. ред. Арістова А. В.; упорядн. словника Волобуєва С. В.]. – К. : НТУ, 2017. – 172 с.
15. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С. О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
16. *Корольчук М. С. Професійне вигоряння працівників освіти: монографія / М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Л. І. Березовська. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 304 с.*
17. Литвинова С. Г. Хмарні сервіси Office 365 : навчальний посібник / С. Г. Литвинова, О. М. Спірін, Л. П. Анікіна. – Київ. : Компринт, 2015. – 170 с.
18. Лосєва Н. М. Інтерактивні технології навчання математики: навчально-методичний посібник для студентів / Н. М. Лосєва, Т. В. Непомняща, А. Ю. Панова. – К: Кафедра, 2012. – 228 с.
19. Методологія проведення тренінгів: курс лекцій з дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладачі Корнієнко І. О., Алмаші С. І. – Мукачево : МДУ, 2016. – 60 с.
20. Нежинська О. О. Основи коучингу : навчальний посібник / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. – Київ ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. – 220 с.

21. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вашої школи : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / І.В. Зайченко, В.М. Теслюк, А.А. Каленський. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 484 с.
22. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, - 2018. – 496 с.
23. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навч. посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: ТОВ «Філ-студія», 2015. – 320 с.
24. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.
25. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
26. Робота викладача в системі управління навчанням eFront / С.П. Касьян // Посібник. – К.: ДВНЗ УМО НАПН України, 2018. – 44 с.
27. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.
28. Технології дистанційного професійного навчання. Методичний посібник / [О. В. Базелюк, О. М. Спирін, Л. М. Петренко, А. А. Каленський та ін.]. – Житомир: «Полісся», 2018. – 160 с.
29. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін. ; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 323 с.
30. Фулей Т.І. Інтерактивні методи навчання у підготовці суддів. Навчальний посібник для викладачів (тренерів) – К., ФОП Клименко Ю.Я., 2017. – 156 с.
31. Щоробура І.М. Тренінги з освітнього менеджменту: навч. посіб./ Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2018. – 242 с.

Інтернет-ресурси:

1. Етичний кодекс ученого України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09>
2. Європейська Федерація Коучингу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eurocoach.eu/ru/ecf-segodnya/>
3. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава – 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Коучинг – інструмент особистого і професійного розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lifecoach.com.ua/>
5. Національний Темпус-офіс в Україні: веб-сайт. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshhaosvita-ta-bolonskyj-proces.html>

6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
8. Офіційний сайт системи Moodle. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moodle.com/https://moodle.org/>
9. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 25.04.2013. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>.
10. Про Державну національну програму "Освіта" (Україна XXI століття"). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>
11. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2015 р. № 266. URL:<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/101-perelik-galuzej-znan-i-spetsialnostej>
12. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від від 26 грудня 2015 р. № 848-VIII. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/112-zakonukrayiny-pro-naukovu-i-naukovo-tehnicnu-dijalnist>
13. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
14. Тренінговий портал TRN.ua [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.trn.ua/articles/12135/>